Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)
[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 408

existunt. ꝛ si post infusionē anime abortiuū ꝓcurent
se esse homicidas nō dubitēt. Hanc mgr̄ insinuās q̄-
rit. vtrū illi qui aborsum ꝓcurēt sint homicide. Et
rn̄det ꝙ sic. si principiū est formatū ꝛ animatū aliter
non. ¶ Certia ꝓpositio est hec. Tria bona federis cō
iugalis sic ordinant vt nō sit ibi culpa mortal'. Hanc
magister ponēs dicit ꝙ tria p̄dicta bona matrimonij
sic ordināt. imo excusant actū matrimonij vt pecca-
tum nō sit vel qn̄ fide thori seruata ꝯiuges ꝯueniunt
causa ꝓlis vel vt mortale nō sit. vt qn̄ fide ſuata cō
ueniunt incōtinentie causa. Ultimo obijcit in ꝯtrari-
um tripliciter. Primo ꝑ ap'm qui actū ꝯiugalē ſm
indulgentiā ꝯcedit dicēs. hoc aūt dico ſm indulgen
tiam. sed indulgētia vel venia nō est nisi peccati. er-
go a culpa nō excusat̄ maritalis cōcubitus. ꝑ qd' eti
am quidā ꝓbant ipm̄ esse peccatū. Et respōdet ma-
gister distinguēdo de indulgētia. Est eñ indulgētia
ꝯcessionis ꝛ ꝑmissionis. Concubit⁹ ergo coniugalis
qui fit causa ꝓlis indulget̄ ſm concessionē sicut mi-
nus bonū. Sꝫ cōcubit⁹ qui fit causa innocētie indul
getur ſm ꝑmissionē sicut min⁹ malū. excusat̄ tn̄ huius
modi actus cōiugalis ꝑ matrimonij bona. dummo-
do tn̄ fit infra limites matrimonij. Sed si excedat li-
mites nō excusat̄: qd' multis autoritatibus declarat
Secūdo opponit ꝑ hoc ꝙ omnis cōcupiscētia ꝛ de-
lectatio que sunt in coitu mala sunt ꝛ inordinata. et
ita sunt peccatū. Et rn̄det illā ꝯcupiscentiā semꝑ eē
malā ꝛ inordinatā inordinatōe penali q̄ est pena pec
cati. non tn̄ est sꝑ inordinata in ordinatiōe culpabili
quia non semꝑ est peccatū. Illa ergo delectatio coi-
tus ꝯiugalis ꝑ bona matrimonij defendit̄ nisi sit im-
moderata ꝛ vltra cōiugij terminos se extendēs. Ter
tio obijcit ꝑ autoritatē beati Gregorij q̄ dicit ꝙ post
accessum ad vxorē debet hm̄ōi ab ingressu eccl'ie ab-
stinere. quia voluptas ipsa que est in cōmixtione car
nali sine culpa nō est. Et rn̄det ꝙ hoc intelligenduꝫ
est qn̄ ad vxorē accedit incōtinētie causa. vel qꝛ vix
sine incōtinentia accedit̄. Et tm̄ in speciali.

De solutione carnalis debiti. a

Di. XXXII f

Ciendū etiā ē
qꝛ cū in omnib⁹ alijs vir p̄sit mu
lieri vt caput corꝑi. est eñ vir ca-
put mulieris. in soluēdo tn̄ carnis debito pa
res sunt. Ideo apostol⁹ vtriqꝫ pariter p̄cipit
in hac causa sibi inuicē subijci: inquiēs. Vir
debitū reddat vxori. similiter ꝛ vxor viro. qꝛ
mulier nō habet potestatē sui corꝑis sed vir
similiter ꝛ vir nō habet potestatē sui corporꝭ
sed mulier. Quia nec mulier ad aliū virum:
nec vir ad aliā mulierē potestateꝫ sui corꝑis
habet. nec vir ad ꝯtinendū. nec mulier pote
statē habet sine mutuo ꝯsensu. sed alter alte
rius potestatē habet corꝑis. vt poscēti alteri
nō liceat alteri negare debitū. In hoc enim
pares sunt. qꝛ nec viro nec mulieri corp⁹ su-
um licet alij tradere. Sꝫ sibi īuicē debitores
sunt in hac causa. ne peccādi det̄ occasio. ꝑ
qd' nō dominiū tollit̄ viro ſ; vitiū. Debēt eñ
sibi coniugati nō solū ipsi⁹ sexus sui cōmiscē
di fidē liberoꝝ ꝓcreandoꝝ causa. que prima
est in ista mortalitate societas. veꝝ etiam in

Amb. in lib. d' bono ꝯiugali.

firmitatꝭ inuicē excipiēde ad illicitos concu-
bitus deuitādos mutuā qdāmmodo ſuiturē
vt ꝛ si alteri eoꝝ ꝯtinentia placeat. nisi ex al
terius cōsensu nō possit. Ad hoc eñ neuter
habet potestatē sui corꝑis. qd' adeo verū est
vt etiā ꝙ non filioꝝ ꝓcreandoꝝ sed infirmi-
tatis ꝛ incōtinentie causa expetit vel ille de
matrimonio vel illa non sibi alterutrum ne-
gent. ne ꝑ hoc incidant in dānabiles corru-
ptelas. Reddere eñ debitū coniugale nul-
lius est criminis. exigere aūt vltra generan
di necessitatem. culpe est venialis. Fornica
ri vero vel mechari: puniendi est criminis.

¶ Qꝫ neuter continere valeat nisi ex cōmu
ni consensu. b

Qꝫ vero sine cōsen
su vxoris vir ꝯtineri non valeat. subditis ꝓ-
batur testimonijs. Ait enim Aug⁹. Si dicat
vir cōtinere iā volo. nolo aūt vxor: pōt. Qd'
eñ tu vis illa non vult. Nunqd ꝑ continētiā
tuā illa debet fieri fornicaria? Si alij nupse-
rit te viuo. adultera erit. Non vult tali lucro
deus tale damnū cōpensari. Redde debitū
ꝛ si nō exigis: redde. Pro sanctificatiōe ꝑfe-
cta deus tibi cōputabit. si nō qd' tibi debetur
exigis. ſ; reddis qd' debes vxori. Idē. Scd'm
verba apostolica etiā si vir ꝯtinere voluisset
ꝛ tu noluisses: debitū tibi reddere cogeret̄.
ꝛ illi de⁹ imputaret ꝯtinentiā. si non sue ſ; tue
ꝯcederet̄ infirmitati. ne in adulteriū cade-
res. Quisquis ḡ cōpatiens infirmitati vxo-
ris reddit nō exigit debitū. aut si ꝓpter pro-
priā infirmitatē ducit vxorē plangēs potius
qꝛ sine vxore esse nō potuit q̄ꝫ gaudēs qꝛ du-
xit. securus expectat diē nouissimū. Idem.
Una sola causa esse pōt: qua te ad id qd' vo-
uisti nō modo nō hortaremur. ſ; etiā ꝓhibe-
remus implere. si forte tua ꝯiunx h' tecuꝫ su-
scipere animi vel carnis infirmitate recusa-
ret. Nā vouēda talia nō sunt a ꝯiugatis: nisi
ex cōsensu ꝛ volūtate cōmuni. ꝛ si p̄p̄ropere
factū fuerit. magis est corrigēda temeritas
q̄ꝫ ꝑsoluēda ꝓmissio. Nō eñ de⁹ exigit si q̄s
ex alieno aliqd vouerit. ſ; poti⁹ vsurpare ve-
tat alienuꝫ. Idē. Aplus nec ad tp̄s vt vacet
orationi nisi ex ꝯsensu voluit ꝯiugē carnali ī-
uicē fraudari debito. Idē. Manifestum est
ita voluisse legē: feminā sub viro esse. vt nul
la eius vota q̄ abstinētie causa vouerit: red-
dant̄ ab ea. nisi auctor fuerit vir ꝑmittendo.
Nā cū ad pctm̄ eiusdē viri ꝑtinere voluerit
lex: si p̄us ꝑmiserit ꝛ postea ꝓhibuerit. nō tn̄

Aug⁹. super psal. xlvi.

Aug⁹. ad ediciam

Aug⁹. in li. de adulterinis ꝯiugijs.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-333/0408
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG